

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202508
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7821202508.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a Mgr. Miloša Greguša, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, dieťaťa rodičov: matka E. F., nar. X.X.XXXX, bytom G., H. I. C., J. X, XXXX I. a otec E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom I. X, B. K. K. L., M. N. F., O., zastúpený advokátkou JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, Advokátska kancelária so sídlom Nám. sv. Egídia 95, Poprad, na návrh navrhovateľov: A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. a P. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., v konaní o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/127/2021-31 zo dňa 14.10.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloletého A. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, s ich oprávnením a povinnosťou vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, s právom zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach (I. výrok). Matku a otca zaviazal prispievať na maloletého mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava (II. výrok). Zároveň súd zrušil uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 8P/111/2020-10 zo dňa 22.12.2020 v spojení s opravným uznesením č.k.: 8P/111/2020-65 zo dňa 1.6.2021 vo výroku I., ktorým bol maloletý dočasne zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov A. a P. E. (III. výrok). Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal (IV. výrok).

Proti tomuto rozsudku proti všetkým jeho výrokom podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Nesprávnosť rozhodnutia vidí v dôvodoch obsiahnutých v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimisporového poriadku, že súd podľa otca nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Spochybnil záver súdu, že navrhovatelia maloletého poznajú, žijú s ním v spoločnej domácnosti aj jeho súrodenci a vlastné deti navrhovateľov, preto zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov bude v najlepšom záujme maloletého, keďže to nie je dôvod pre zverenie jeho syna do náhradnej osobnej starostlivosti a pre obmedzenie jeho rodičovských práv a povinností k maloletému. Podľa otca inštitút náhradnej osobnej starostlivosti prichádza do úvahy, ak sa rodičia dieťaťa nechcú, resp. nemôžu o svoje dieťa dočasne starať, pričom súdu bola od začiatku známa

skutočnosť, že má záujem o starostlivosť o maloletého a má pre neho vytvorené vhodné podmienky a zázemie, hoci v zahraničí, kde sa rozhodol natrvalo žiť. Zdôraznil, že v konaní bolo preukázané a konštatoval to aj súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že maloletého pravidelne kontaktuje, zaujíma sa o neho, v lete tohto roku (2021) s ním strávil určitý čas každý deň, riadne plní svoju vyživovaciu povinnosť a chce sa o syna postarať. Maloletý má u neho vyhradenú vlastnú izbu a on mu vie zabezpečiť výučbu anglického jazyka, v Írsku žije aj celá rodina otca a ďalší príbuzní maloletého, čo môže viesť k vytváraniu citových väzieb nielen k otcovi, ale aj k ďalším príbuzným. Maloletý bude takto v kontakte s celou rodinou zo strany otca. Z rozsudku vôbec nevyplýva, že by nebol schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu syna a len skutočnosť, že trvalo žije v zahraničí, nemôže byť prekážkou, aby vlastného syna nemal v starostlivosti a súd mu odňal právo starať sa o vlastné dieťa. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bude viesť k odcudzeniu syna od otca, čo je pre maloletého neprijateľné s tým, že neboli splnené podmienky na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Zdôraznil, že má všetky predpoklady pre starostlivosť a výchovu svojho syna, chce sa o syna postarať a nevidí dôvod pre nahradenie jeho výchovného pôsobenia na syna cudzími ľuďmi.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že je v záujme maloletého jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti manželom E., nakoľko aktuálne nie je v záujme maloletých detí trhanie súrodeneckých väzieb a vytváranie stresových situácií pre maloletého ďalšou zmenou prostredia a osôb, ktoré sa o neho doposiaľ starali. Kolízny opatrovník poukázal na to, že otec maloletého od roku 2014 žije v Írsku a s maloletým nemá častý osobný kontakt. Zároveň doposiaľ nepreukázal, že má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého a nepodal ani návrh na príslušný súd na jeho zverenie do osobnej starostlivosti a nekontaktoval ani oddelenie SPODaSK vo veci starostlivosti o maloletého, preto je v najlepšom záujme maloletého jeho zotrvanie v starostlivosti manželov E., ktorí pre maloletého vytvorili bezpečné prostredie, kde sú uspokojované všetky potreby dieťaťa a to po dobu, kým otec nepreukáže skutočnosť, že má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého a nepodá návrh na príslušný súd na jeho zverenie do svojej osobnej starostlivosti. Z uvedeného vyjadrenia ďalej vyplýva, že oddelenie SPODaSK Rožňava bolo v decembri 2020 kontaktované matkou maloletého, že spolu s druhom a deťmi prišla z Českej republiky na Slovensko, pričom v tom čase žili v podnájme v D.. Na oddelenie sa dostavila matka spolu s manželmi E. a uviedla, že spolu s druhom odchádza do Holandska za prácou, pričom starostlivosť o deti prevezmú menovaní manželia, ktorí už aj doposiaľ jej so starostlivosťou pomáhali a majú záujem sa postarať o deti počas jej pobytu v zahraničí. Taktiež bol kontaktovaný orgán sociálnoprávnej ochrany detí v Českej republike za účelom zistenia informácií o rodine, príbuzných a blízkych osobách, pričom bolo oznámené, že orgán sa snažil dohľadať a kontaktovať rodinu, avšak neúspešné a bližšie informácie o rodinných príbuzných im nie sú známe. Oddelenie SPODaSK malo za to, že odchodom matky do zahraničia by sa deti ocitli bez akejkoľvek starostlivosti a manželia Kašparovi by nemali žiaden titul na vybavenie bežných záležitostí v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o deti. Preto bolo rozhodnutím Okresného súdu Rožňava nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli zverené všetky deti matky do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom E., u ktorých bolo opakovane vykonávané sociálne zisťovanie, pričom bolo zistené, že okrem zverených detí majú ešte 3 svoje vlastné deti. Zvereným deťom vybavili na Cudzineckej polícii v Rimavskej Sobote povolenie na pobyt, zdravotné poistenie v Union poisťovni a prihlásili ich do pediatrickej evidencie A. K. v Dobšinej. Rovnako deťom zabezpečili cestovné doklady. Maloletého A. prihlásili v školskom roku 2021/2022 na základnú školu v D., maloletého Q. do materskej školy. Maloletý Q. a E. majú pochádzať z mimomanželského pomeru matky a strýka pána E., s ktorým je matka v Holandsku. Maloletý A. bol rozsudkom súdu v Českej republike sp. zn: 30 Nc/13/2015-43, právoplatným dňa 12.8.2015 zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého. Otec maloletého A. žije od roku 2014 v Írsku a s maloletým nebol v pravidelnom kontakte. M. E. je s otcom maloletého A. v telefonickom kontakte a umožňujú mu kontakt s maloletým. Počas opakovaných šetrení v rodine E. bolo preukázané, že majú vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého A. aj o jeho súrodencov.

Navrhovatelia k odvolaniu otca uviedli, že s odvolaním otca nesúhlasia. Maloletý si u nich zvykol, je u nich už rok a má u nich vytvorené podmienky, ako aj svoj priestor. Pravidelne navštevuje školu, do ktorej chodí rád a kde má kamarátov. Otec javí záujem len telefonickou formou, maloletého navštívil len raz, v lete roku 2021, pričom o maloletého A. nejavil záujem 5 rokov. Začal sa o neho zaujímať až keď zistil,

že ho matka odovzdala do náhradnej starostlivosti. Nakoľko otec predtým o maloletého nejavil žiaden záujem, maloletý bol rozhodnutím súdu v Českej republike zverený do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého. Keďže si otec vyživovaciu povinnosť neplnil, vznikol mu aj dlh na výživnom. Keď bol otec v lete navštíviť maloletého, videl, že o maloletého je náležite postarané, že má všetko, čo potrebuje, aj preto zbral svoje odvolanie proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý dočasne zverený do ich starostlivosti, v celom rozsahu späť. Poukázali aj na vôľu a postoj maloletého, ktorý sa vyjadril, že k otcovi by išiel len s nimi a len na krátky čas, sám by ísť nechcel. S odvolaním otca a s tým, aby bol maloletý zverený otcovi nesúhlasila ani matka maloletého. Maloletý nie je na otca citovo naviazaný, vyžaduje od neho len darčeky a peniaze, po skončení hovoru s otcom, otca nespomína. Rovnako majú navrhovatelia za to, že maloletý je naviazaný na svojich súrodencov, ktorí sú tiež v osobnej starostlivosti navrhovateľov.

Matka k odvolaniu otca uviedla, že nesúhlasí so zverením maloletého otcovi, nakoľko otec nemal 5 rokov žiaden záujem o dieťa. Aktuálne si otec maloletého kupuje drahými vecami. Poukázala na to, že otec má pozitívny vzťah k užívaniu návykových látok (marihuany) a prejavila vôľu, aby všetky deti (aj maloletý A.) kým sa vráti na Slovensko, zostali v starostlivosti manželov E..

Navrhovatelia k vyjadreniu matky uviedli, že s ním súhlasia, taktiež nechcú deti rozdeliť. V blízkej budúcnosti sa matka vráti na Slovensko, kde si vytvorí vhodné podmienky pre deti a následne plánuje podať návrh na zverenie deti späť do jej osobnej starostlivosti.

Otec k vyjadreniu matky uviedol, že jej tvrdenia o nezáujme o maloletého, o neplnení si vyživovacej povinnosti a o užívaní drog sú zavádzajúce a vyvolávajú dojem, že je neschopným rodičom. Matka tieto tvrdenia však nijakým spôsobom nepreukázala a na podporu svojich tvrdení nepredložila/henavrila žiadne dôkazy. Poukázal na to, že matka sa nedokáže o syna postarať, kým on je materiálne zabezpečený a o syna sa chce a môže postarať, preto podľa neho neexistuje dôvod pre obmedzenie jeho rodičovských práv a povinnosti. Má záujem o maloletého a má pre neho vytvorené aj vhodné podmienky (aj materiálne) a zázemie a skutočnosť, že trvalo žije v zahraničí nemôže byť dôvodom na to, aby mu súd odňal právo starať sa a vychovávať svoje dieťa, ak má na to vytvorené materiálne a iné podmienky.

Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté deti v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 3, 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Rodičovské práva a povinnosti (právo dieťa vychovávať, zastupovať ho a právo spravovať jeho veci a majetok) patria rodičom od narodenia dieťaťa do nadobudnutia jeho plnoletosti. V prípade náhradnej starostlivosti, tá nemá za úlohu nahrádzať výchovu dieťaťa, ale nahrádza osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Znakmi náhradnej starostlivosti sú jej nevyhnutnosť a dočasnosť. Náhradnú starostlivosť môže súd nariadiť až vtedy, keď ohrozenie riadnej výchovy dieťaťa nekvalitou jeho života preváži nad jeho záujmom podporovať biologické väzby a rodinný život. Zároveň je zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti len dočasné opatrenie, ktoré súd zruší ihneď ako odpadnú prekážku pre obnovenie spoločného života detí s rodičmi. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti, je náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby ako rodiča. Základnou podmienkou pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je potreba chrániť záujem maloletého dieťaťa a subsidiárne v zmysle § 44 Zákona o rodine sú týmito podmienkami aj skutočnosť, že rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Naplnené musia byť vždy všetky uvedené predpoklady pre odňatie dieťaťa zo starostlivosti jeho rodičov. Právnym následkom nariadenia náhradnej osobnej starostlivosti je, že sa rodičia nemôžu o svoje dieťa osobne starať a túto starostlivosť zabezpečuje osoba, ktorej bolo dieťa rozhodnutím zverené, avšak len do času, kým si rodič na svojej strane nevytvorí alebo neobnoví podmienky pre prevzatie osobnej starostlivosti o dieťa. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú vždy v prvom rade jeho rodičia. Kým rodič má právo výchovy dieťaťa, osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej starostlivosti, má iba právo (a povinnosť) osobnej starostlivosti o dieťa, čo je užší pojem ako výchova.

Maloleté dieťa môže byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem dieťaťa. Pričom v záujme dieťaťa je predovšetkým, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, porozumenia, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, aby boli rešpektované jeho práva v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj v zmysle iných právnych predpisoch. Dôvody, pre ktoré je v záujme dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti môžu mať objektívny alebo subjektívny charakter. Ide o prípady, ak rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti,

zdravotných problémov, výrazne nevyhovujúcich sociálnych podmienok, ale aj prípady zanedbávania, či nezáujmu rodičov o dieťa a jeho výchovu.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletý A. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, od narodenia žil s matkou v Českej republike, otec maloletého od roku 2014 žije v Írsku. Maloletý bol rozhodnutím súdu Českej republiky sp.zn: 30Nc/13/2015-43, právoplatným dňa 12.8.2015, zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka spolu s maloletým A., jej ďalšími deťmi (maloletou E. F., maloletým Q. F.) a druhom prišli v roku 2020 na Slovensko, kde niekoľko mesiacov žili v D.. Následne matka odišla za prácou do Holandska a maloleté deti vrátane maloletého A. nechala v starostlivosti manželov E.. Uznesením Okresného súdu Rožňava zo dňa 22.12.2020 č.k. 8P/111/2020-10 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Rožňava zo dňa 1.6.2021 č.k. 8P/111/2020-65 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý A. B. dočasne odovzdaný do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom A. a P. E. (I. výrok). Maloletá E. F. a maloletý Q. F. boli dočasne odovzdaní do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom A. a P. E. (II. výrok). Aktuálne žije maloletý spolu s jeho súrodencami v domácnosti navrhovateľov, obaja jeho rodičia žijú toho času v zahraničí. Maloletý chodí do školy v D.. Maloletého jeho rodičia kontaktujú telefonicky. Na výživu maloletého a ostatných detí posielala matka peniaze nepravidelne, v sume 30, prípadne 50 Eur. V lete im poslala balík s oblečením, hračkami a sladkosťami. V júli 2021 ich bola pozrieť na Slovensku, bola s nimi 2 týždne. Otec posielal na výživu maloletého A. 120 Eur mesačne. A. A. navštívil otec na Slovensku v júli 2021. Otec maloletého A. prejavil vôľu, aby maloletý išiel bývať k nemu do Írska.

Odvolačný súd na základe odvolania otca preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie náležite zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia a s jeho závermi sa v podstate v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd.

Otec v odvolaní nespochybnil osoby navrhovateľov, ktorým bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, ani ich starostlivosť o maloletého z hľadiska jej dostatočnosti, resp. toho či je zabezpečená maloletému potrebná starostlivosť. Naopak, uvedenú starostlivosť navrhovateľov o maloletého už aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia otec ohodnotil ako vzornú starostlivosť. Namietal to, že nie je dôvod, aby zabezpečovali starostlivosť o maloletého cudzie osoby, keď on sám je spôsobilý túto starostlivosť poskytovať maloletému a má o to aj záujem. Podľa otca, to že žije v zahraničí nemôže byť dôvodom na to, aby mu súd odňal právo starať sa a vychovávať jeho dieťa, ak má vytvorené materiálne a iné podmienky. S uvedeným názorom otca odvolací súd súhlasí, avšak zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že otcovi jeho právo vychovávať dieťa nebolo odňaté tým, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Je jednoznačne preukázané, že otcovi je umožnené s maloletým sa stretávať, komunikovať spolu, čo je jedná z možností, ako môže otec výchovné na dieťa vplývať. Rovnako je otcovi umožnené a je to aj povinnosťou otca ako rodiča dieťaťa zabezpečovať výživu maloletého, prispievať na výživu maloletého zasielaním výživného, ktorú povinnosť si v zmysle vyjadrení navrhovateľov, otec aj plní. Otec síce nesúhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak napriek tomu, že vie, že dieťa ostalo z dôvodu neprítomnosti matky, ktorej bolo zverené do osobnej starostlivosti, bez osobnej starostlivosti rodiča, doposiaľ nepodal návrh na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých detí je prvoradým hľadiskom najlepší záujem dieťaťa a až následne práva otca na osobnú starostlivosť o dieťa. Pričom doposiaľ v konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané na základe prešetrenia podmienok otca v Írsku, či otec je zamestnaný, aký príjem poberá, v akých podmienkach žije, či dieťa bude mať možnosť navštevovať školu s adaptačným programom zameraným na výučbu cudzieho jazyka a iné skutočnosti podstatné pre rozhodnutie súdu o tom, že dieťa zverí do starostlivosti otca, teda nebolo preukázané, že podmienky otca v zahraničí sú pre dieťa vyhovujúce, priaznivé a v jeho záujme. Rovnako nemožno vynechať samotný názor a vôľu dieťaťa, ktoré v prípade jeho zverenia otcovi, by muselo spolu s otcom odísť zo Slovenska. Došlo by k jeho vyňatiu zo školského kolektívu, ktorý už pozná, ale predovšetkým k vyňatiu z prostredia kde žijú aj jeho súrodenci, čím by došlo k pretrhnutiu vytvorených rodinných väzieb. Čo sa týka vzťahu otca a syna je nedôvodné hovoriť o ohrození nejakých citových väzieb medzi nimi a ich odcudzením, keďže otec žije od roku 2014 v zahraničí, niekoľko rokov o maloletého neprejavoval nejaký väčší záujem. Dieťa si v priebehu posledných mesiacov, kedy otec začal prejavovať záujem, len

veľmi ťažko mohlo vytvoriť pevné citové väzby na otca. Preto námietka otca, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bude viesť k ich vzájomnému odcudzeniu, čo je pre maloletého neprijateľné, je nedôvodná, účelová.

Odvolačný súd vzhľadom na uvedené nepovažoval argumentáciu otca uvedenú v odvolaní za spôsobilú založiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o zverení maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Odvolačný súd má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Rovnako súd prvej inštancie postupoval správne, keď po zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti upravil vyživovaciu povinnosť rodičov a uložil im, aby na výživu maloletého A. prispievali na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Za vecne správne považoval odvolačný súd aj závislý III. výrok, ktorým súd prvej inštancie zrušil uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č.k.: 8P/111/2020-10 zo dňa 22.12.2020 v spojení s opravným uznesením č.k.8P/111/2020-65 zo dňa 1.6.2021 vo výroku I. o dočasnom zverení maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, nakoľko rozhodnutím vo veci samej neodkladné opatrenie stratilo svoje opodstatnenie a tiež výrok IV., ktorým žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania. Potrebné je poznamenať, že napriek tomu, že otec v odvolaní uviedol, že odvolanie podáva proti všetkým výrokom rozsudku, výroky rozsudku súdu prvej inštancie- II. výrok o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému, III. výrok o zrušení neodkladného opatrenia a IV. výrok o náhrade trov konania argumentačne v odvolaní otcom napadnuté neboli.

Odvolačný súd má za to, že v danej veci bolo v priebehu konania nesporne preukázané, že matka nie je toho času schopná náležitým spôsobom zabezpečovať riadnu výchovu maloletého z dôvodu jej neprítomnosti a rovnako ani otec, nakoľko riadna výchova maloletého nespočíva len v zabezpečovaní materiálnych potrieb, v lepšom priestorovom vybavení domácnosti, ale predovšetkým v napĺňaní hlbších emočných potrieb maloletého a v tejto oblasti spôsobilosť otca trpí ešte nedostatkami, čo nepochybne vyplýva aj z prejavenej vôle maloletého ísť k otcovi len na krátku dobu, ale za súčasnej prítomnosti navrhovateľov. Rovnako otec, ktorý si uvedomuje, že maloletý bol do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov zverený spolu s jeho súrodencami, napriek tomu s takouto formou starostlivosti o maloletého nesúhlasí a chce, aby maloletý s ním odišiel do zahraničia, kde otec žije. Uvedeným odchodom maloletého by tak maloletému bol zamedzený kontakt s jeho súrodencami, s ktorými doposiaľ žil v spoločnej domácnosti. Otec má za to, že odchod maloletého do zahraničia je v záujme dieťaťa, nakoľko tam žije celá jeho rodina, avšak potrebné je zdôrazniť, že ide o príbuzných, s ktorými maloletý doposiaľ nebol v kontakte, nepozná ich a predtým ako sa nejaké vzťahy medzi nimi vytvoria, sú to pre neho úplne cudzí ľudia. Nepochybne budovanie vzťahov s otcom a príbuznými zo strany otca je v záujme dieťaťa, avšak k uvedenému musí dochádzať postupne. Zmena výchovného prostredia pre maloletého v zmysle návrhu otca by bola natoľko výrazná a zasahujúca do jeho života, že je nemožné ju zatiaľ hodnotiť ako zmenu v najlepšom záujme dieťaťa.

Odvolačný súd v zmysle vyššie uvedeného sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie pokiaľ ide o splnenie predpokladov pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti; u matky, do osobnej starostlivosti ktorej bol maloletý zverený, je to z dôvodu, že v dôsledku jej neprítomnosti nie je v jej možnostiach zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a u otca z dôvodu, že jeho tvrdenia o vhodných podmienkach a záujme zabezpečovať starostlivosť o maloletého, neboli nijakým spôsobom v konaní preukázané. Preto dočasne zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí spĺňajú všetky predpoklady na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti a maloletému aktuálne poskytujú adekvátnu osobnú starostlivosť, do času kým si rodičia neupravia, prípadne nepreukážu spôsobilosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, je v najlepšom záujme maloletého. Odvolačný súd vychádzajúc z uvedeného postupom podľa § 387 ods.1, ods.2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania odvolačný súd aplikoval ustanovenie § 52 CMP a nárok na náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné 7CoP/51/2021 9 uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).